

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 52. Restitutionis edictum Augustæ Vindellicorum executioni datum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67394)

Sæc. XVII. summum periculum, & supremæ etiam
 A. C. 1629. Majestatis ruina ac excidium oriri
 posset.

§. LII.

Restitutionis edictum Augustæ Vindelicorum executioni datum.

*Adam. Adam
 mi relat.
 Hist. Pac.
 Westph.
 p. 13. c. 5.
 relat. l. c.
 pag. 271i*

Cum autem urgens Dei & Ecclesie
 necessitas, causæ æquitas, ac spo-
 liatis sua restituendi, oppressosque Ca-
 tholicos sublevandi lex allatis Protes-
 tantium subterfugiis longe prævaleret
 Caesar utpote *Ecclesie Catholice Advo-
 catus* Ferdinandum Sigismundum Cur-
 tium Augustam Vindelicorum pro exe-
 quendo restitutionis edicto ablegabat
 Hic ergo die trigesima Julii Dilingam
 delatus, prima Augusti die, qua Ma-
 gistratus electio fieret, Augustam spe-
 venit, ac demandatæ suæ legationis
 causas Hieronymo de Imhof & Ber-
 nardo de Rechlinger Duumviris specta-
 tissimis exposuit: ne vero futuræ ele-
 ctionis libertatem sua præsentia im-
 nuere videretur, urbe excessit, edicti
 que executionem distulit, usque dum
 die quinta Augusti cives neo electi
 Magistratui fidem suam jurejurando ob-
 strinxissent. Vespere autem ejusdem
 diei Augustam reversus, diem octava-
 vam ejusdem Mensis executioni præ-
 fixit

etiam
 om
 fixit: interim vero Senatus consulto Sæc. XVII.
A. C. 1629.
 die septima Augusti per præconem pro-
 mulgari imperavit, ut sequenti die post
 matutinam concionem, quam Joannes
 Conradus Göbel Pastor Lutheranus ad
 S. Annam declamaverat, opifices, eo-
 rum famuli, mulieres ac foeminae cete-
 rique omnes ad Senatus munia non
 deputati intra parietes domesticos sese
 continerent, Ecclesiarum autem Cura-
 tores unacum Prædicantibus in Curia
 comparerent. Præstituta igitur die
 Curtius Cæsaris Legatus alloquii co-
 piam a Senatu petens, exposuit, quod
 Cæsar articulos quosdam juxta Depu-
 tatorum relationem deciderit, alios
 vero ulteriori deliberationi reservavit,
 nunc vero dubiis omnibus ex Electora-
 lis Collegii sententia dissolutis lucu-
 lenter comprobatum haberet, quod ni-
 hil officiente pace Religiosa, Episco-
 pus Augustanus ex antecedente pacto
 inter Othonem tum Episcopum &
 civitatem erecto, jurisdictionem Ec-
 clesiasticam in hanc civitatem & Diæ-
 cesin, ex antiquo sibi competentem
 semper inviolatam conservavit, ac vi-
 illius omne Religioni Catholicæ adver-
 sum exercitium abrogandi pleno jure
 gaudens, illoque uti paratus, a Cæ-
 sare, Catholicisque Ordinibus Augu-
 stanæ Confessionis exercitium in sua

Sæc. XVII. Diæcesi abrogari efflagitarit: Cum igitur
A. C. 1629. tur Cæsar, ut præfatus Præsul suam
 jurisdictionem exerceret, omnino velit, ac præcipiat, hinc Duumviri
 Senatus Augustanus hanc clementiam inirent, ni fors severiores executores non sine Cæsaris indignatione experiri mavelint. Ad hæc Hieronymus de Imhoff ex Duumviris Senior se ad Cæsaris obsequium esse paratissimum respondit, enixe tamen efflagitans, ut rem seorsim communibus sententiis in Senatu expendere permetteretur: quo concesso, ac singulis prælecto Cæsaris mandato, ambo Duumviri ceteris promptam obtemperandi voluntatem persuadere, solo nonnihil repugnante Ottone Lauginger Consule Lutherano, qui nequidem interpellatus, ulteriorem edicti declarationem sibi fieri deprecatus, Duumviros rogabat, ut executionis dilationem exorare vellent, quam tamen si negaretur, rem Deo esse commendandam asserbat. Annuentibus igitur etiam Protestantibus, Duumviri hac in re Cæsari morem omnino esse gerendum pronuntiarunt, moxque Legato, qui paulisper secesserat, se pro veteri obsequendi studio Cæsarei mandati executionem promoturos spondebant. Postea Ecclesiarum Curatoribus & Prædicantibus adesse jussis, ex
 Duum

Duumviris Senior exposuit, Cæsaris Sæc. XVII.
 decisionem, quam in controversiam du- A.C. 1629.
 cere nefas foret, eo abire, ut omnes
 quatuordecim Præcones tam præsen-
 tes quam absentes clementer dimissi,
 suis deinceps muneribus abstinerent,
 clavesque Templorum redderent, qui-
 ve ex eis essent alienigenæ, se cum
 primis ad discessum ex urbe compara-
 rent, qui vero cives forent, communi
 vita contenti, nec publice nec privatim
 ullo sectæ exercitio fungerentur, si se-
 cus faxint, capitis pœnam daturi, id-
 que se executuros jurato sponderent.
 Ad hæc Joannes Conradus Göbelius
 Senior, ac Præco ad S. Annam, se
 Cæsaris edicto obsecuturos, ceterorum
 nomine respondit: ubi tamen mirum,
 quod nullus omnino in sui defensionem
 allegarit, quod eorum secta longe an-
 tiquior Catholica (*) per plura sæcula
 pacificam in urbe possessionem conti-
 nuarit, sed omnes jus & initium duntaxat

M 5

taxat

(*) Ridicula ejusmodi ratio nonnisi paucos
 ante annos cuidam Prædicanti incidit, qui sub
 ficto nomine Jeremiæ Heracliti Christiani li-
 brum edidit sub hoc titulo: *Lutherus ante Lu-
 theranismum* oder die urälteste evangelische Wahr-
 heit aus Luthers Schriften, lucemque fugiens
 typi locum mentitus est: Cöln bey Theophi-
 lus Philadelphus.

Sæc. XVII taxat a recentissima Augustanæ Confessionis epocha & subsequētib; p̄ctis repetierint.

Altera die cives Lutherani Duum viros adibant, supplices, ut a Cæsarea Majestate obtinere satagerent, quatenus si eis integrum Ministerium, ac sectæ exercitium denegaretur, saltem quidam Diaconi, qui infantes Baptismo tingerent, & matrimoniis assisterent, remanere permetterentur: Verum Senatus ad hæc nullum dedit responsum, sed Prædicantes præfiteo juramento valere jussit, necnon Ludimagistris Lutheranis & Catechesi Catholicæ, aliisque id generis abrogatis, clausisque eorum Templis integrum Catholicæ Religionis exercitium restitui præcepit.

§. LIII.

*Alia Senatus Augustani decreta.**Relat. l. c.*

Quantumvis Prædicantes civesque Lutherani se Cæsaris mandato obtemperaturos jurato spondissent, nihilominus ex illis non pauci turbidissimi, temerarii ac petulantes homines mox se Cæsareæ dispositioni opposuere, Legatum Episcopum, Clerumque Augustanum convitiis, contumeliis, & dideris imo & petulantibus, deprædationum, rapinarum &